

Kern-, wijk- en buurtgericht werken
voor een duurzaam en leefbaar Heusden

Inhoudsopgave

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Leefbaarheid, thema en begrip	1
1.2 Kern-, wijk- en buurtgerichte aanpak.....	2
1.3 Situatieschets	2
1.4 Leeswijzer.....	3
2. Kernen, wijken en buurten	4
2.1 Geografische verdeling	4
2.2 Aansluiting bestaand beleid	5
3. De randvoorwaarden	6
3.1 Kernen, wijken en buurten	6
3.2 Wijkatlas voor een meetbare leefbaarheid	6
3.3 Woonservicezones.....	7
3.4 Woningbouwprogramma	7
3.5 Kennisdeling	7
3.5.1 Wijkatlas.....	7
3.5.2 Registratie vastgoed.....	8
3.6 Relatiebeheer	8
3.6.1 Geografische participatie	8
3.6.2 Functionele participatie, individueel	9
3.6.3 Functionele participatie: netwerken, platforms en adviesraden	9
3.7 Actief op zoek	10
3.7.1 Wijkbezoek.....	10
3.7.2 Digitaal inwonerspanel	11
3.8 Geerpark en Oudheusden als pilot.....	12
3.9 Ondersteuning initiatieven.....	12
4. Jaarprogramma wijk- en buurtgericht werken	13
5. Uitvoeringstoets.....	14
Bijlagen	15
Bijlage 1 Inwoners per kern per 1 januari 2009.....	16
Bijlage 2 Overzichtskaart geografische gebiedsindeling	17

Samenvatting

Voorliggende kadernota schetst het beleidskader waarbinnen de komende jaren invulling wordt gegeven aan kern-, wijk- en buurtgericht werken ten behoeve van het behoud en de verbetering van de leefbaarheid in de gemeente Heusden. De eigen verantwoordelijkheid van inwoners en intermediairs staat hierbij centraal. De invulling van de kaders en randvoorwaarden is dan ook gericht op het optimaliseren van het zelfregulerend en zelforganiserend vermogen van inwoners en intermediairs.

Na vaststelling door de gemeenteraad van deze beleidskaders vindt nadere uitwerking daarvan plaats door ons college. Deze uitwerking mondt uit in een jaarlijks programma kern-, wijk- en buurtgericht werken. Een en ander vormt dan een belangrijk ijkpunt op basis waarvan met name de gemeenteraad zicht houdt op de vorderingen op dit gebied.

Het is dus de bedoeling om de versterking van de leefbaarheid via een gebiedsgerichte benadering te realiseren. Om deze benadering succesvol te kunnen laten zijn, is het van groot belang dat er sprake is van een eenduidige begripsbepaling op dit gebied. In hoofdstuk 2 van deze nota is een voorstel opgenomen voor een verdeling van onze gemeente in te onderscheiden kernen en wijken. Deze gebiedsindeling is leidend en heeft als zodanig al dienst gedaan bij het opstellen van het beleid rondom de woonservicezones en het opstellen van de gemeentelijke wijkatlas.

Deze wijkatlas speelt een centrale rol binnen de voorgestane kern-, wijk- en buurtgerichte aanpak. De wijkatlas geeft namelijk per kern of wijk inzicht in statistisch cijfermateriaal dat betrekking heeft op onderwerpen als de bevolkingssamenstelling, wonen, werk en inkomen, vrijetijdsbesteding, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen.

Deze wijkatlas vormt daardoor een belangrijk, dynamisch referentiekader op basis waarvan de ontwikkeling per kern/wijk geobjectiveerd wordt weergegeven. Daarmee is de wijkatlas niet alleen voor het beleidsveld leefbaarheid, maar ook voor overige relevante beleidsterreinen een belangrijke bron van beleidsinformatie. Voor nieuw beleid geeft de wijkatlas de benodigde input en voor bestaand beleid vormt e.e.a. een relevant toetsingskader.

Een goed functionerend relatiebeheer tussen de gemeente en relevante intermediairs danwel inwoners, is verder van groot belang om de integraliteit in de samenwerking te optimaliseren. Voor de verschillende vormen van relatiebeheer die aan de orde zijn, worden in de nota beleidsuitgangspunten geformuleerd. De verschillende vormen van geografische participatie kunnen voor ondersteuning in aanmerking komen, maar vereisen geen structureel gemeentelijk relatiebeheer. In geval van functionele relaties met belangrijke intermediairs is eenduidig gemeentelijk relatiebeheer noodzakelijk. Ten aanzien van participatie en relatiebeheer op het gebied van verschillende netwerken, platforms en adviesraden is gemeentelijke facilitering en deelname in veel gevallen een logische consequentie. Daar waar sprake is van meer beleidsmatige ambities van samenwerkingsverbanden, lijkt enige gemeentelijke terughoudendheid ten aanzien van facilitering e.d. op zijn plaats. Er moet namelijk voor worden gewaakt dat de besluitvormende bevoegdheden van de gemeentelijke bestuursorganen onbedoeld buiten de deur worden geplaatst.

Vanuit het oogpunt van participatie en de overdracht van verantwoordelijkheden op wijkniveau, zijn wij verder voorstander van het belonen van initiatieven van inwoners die bijdragen aan een verbetering van de leefbaarheid in kernen, wijken en buurten. Op termijn moet dit ook leiden tot een meer kern- en wijkgerichte herverdeling van budgetten in de gemeentebegroting.

De wijkbezoeken door ons college worden gecontinueerd. De gegevens uit de wijkatlas vormen daarvoor een belangrijke bron van informatie. Binnen daartoe te maken afspraken is het goed mogelijk om zowel de gemeenteraad als overige relevante intermediairs zoals politie en Woonveste hierbij te betrekken.

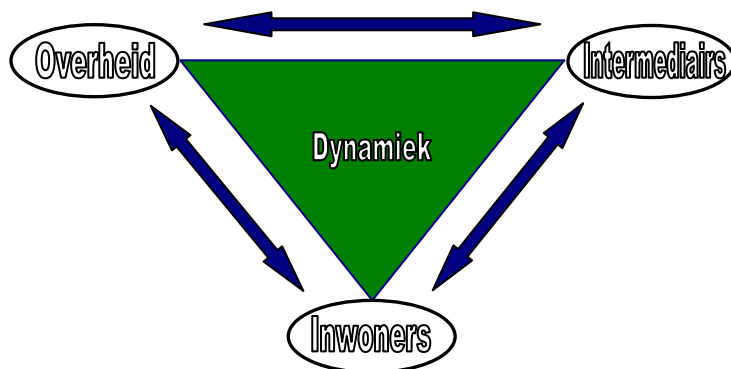
1. Inleiding

Op basis van het ambitieakkoord “Ondernemend en Sociaal 2006 - 2010” van de coalitie is het streven erop gericht om ook in de toekomst onze gemeente als dynamische, groene en leefbare gemeente op de kaart te zetten.

Op het aspect leefbaarheid en *wat* er moet gebeuren om hier nadere invulling aan te kunnen geven, wordt in deze aan de gemeenteraad gerichte kadernota ingegaan. *Hoe* een en ander vervolgens in concreto kan worden ingevuld door ons als gemeente, in samenspraak met inwoners en intermediairs¹, zal in een afzonderlijke nota voor het college aan de orde komen. De focus in de voorliggende kadernota ligt met name op onze randvoorwaardenscheppende rol als gemeentelijke overheid. Randvoorwaarden die zorgen voor een gezonde dynamiek in de driehoek inwoners, intermediairs en overheid.

De eigen verantwoordelijkheid van inwoners en intermediairs staat hierbij overigens centraal. De invulling van de randvoorwaarden is dan ook gericht op het optimaliseren van het zelfregulerend en zelforganiserend vermogen van inwoners en intermediairs.

Daartoe ondersteund door de relevante intermediairs (her)krijgen inwoners hierdoor controle op de sociale interactie binnen hun fysieke leefomgeving. Het invulling geven aan de gebruikskwaliteit van de bebouwde omgeving door en voor de inwoners is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

1.1 Leefbaarheid, thema en begrip

Het thema leefbaarheid staat niet alleen binnen onze lokale situatie in het brandpunt van de belangstelling. Ook de rijks- en provinciale overheid hebben zich hierop gestort en leveren via allerlei maatregelen een bijdrage aan het behoud en/of de verbetering van de leefbaarheid in wijken en buurten. Denk in dit verband alleen maar aan de ontwikkeling van Krachtwijken zoals die door het huidige Kabinet worden gestimuleerd of de Integrale dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's) die door de provincie worden ondersteund.

Leefbaarheid is een typisch containerbegrip en dus nogal diffuus en multidimensioneel van aard. Centraal staat in ieder geval de subjectieve beleving van een persoon of een groep van personen ten opzichte van de omgeving waarin men woont, werkt en/of leeft. In de beleving van inwoners spelen aspecten als “schoon”, “heel” en “veilig” hierin een centrale rol. Vanwege de hoge mate aan subjectiviteit is een nadere inkadering van het begrip lastig. Niettemin achten wij het zinvol om dit toch zo goed mogelijk te objectiveren.

¹ Maatschappelijke organisaties zoals Woonveste en Sphinx.

Een en ander met de bedoeling om het begrip meetbaar te maken en daarmee duidelijkheid te scheppen omtrent de mate van leefbaarheid op een bepaald moment van een kern, wijk of buurt voor alle betrokkenen. In de paragrafen 1.3 en 3.2 van deze nota wordt op deze objectivering en meetbaarheid nader ingegaan.

Het zal in ieder geval duidelijk zijn dat het begrip leefbaarheid veelomvattend is. Het gaat immers om een samenspel tussen de sociale en fysieke kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Zowel beleids- als bedrijfsvoering op het gebied van de verbetering van de leefbaarheid zijn daarmee niet het domein van één team binnen de gemeentelijke organisatie en een en ander beperkt zich ook niet alleen tot de gemeentelijke overheid. Voor een succesvolle aanpak van de hedendaagse leefbaarheidvraagstukken is zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie een integrale aanpak noodzakelijk. Verderop in deze nota wordt daar nader op ingegaan.

1.2 Kern-, wijk- en buurtgerichte aanpak

Op basis van het hiervoor genoemde ambitieakkoord wil de coalitie de versterking van de leefbaarheid met name gestalte geven via een kern-, wijk- en buurtgerichte aanpak. Het afleggen van goed voorbereide kern- of wijkbezoeken met direct zichtbare gevolgen voor de bewoners en het houden van leefbaarheidsenquêtes zijn daarvoor belangrijke hulpmiddelen die al bij voorbaat zijn genoemd in het ambitieakkoord. Meer dan ooit staan hierbij de vraag en de behoefte van de burgers in de verschillende kernen, wijken en buurten centraal.

Vooraf in wijken, waar de sociaal-economische positie van bewoners minder goed is dan in andere wijken, is het van essentieel belang niet alleen in de fysieke omgeving te investeren maar eveneens in de sociale omgeving: in individuele mensen, in de sociale cohesie en in een eigentijds, adequaat voorzieningenaanbod. Het doel is: wijken waar mensen en organisaties zelf en samen problemen oplossen en kansen benutten.

1.3 Situatieschets

Op basis van de landelijke leefbaarheidmonitor² ([Leefbaarometer](#)) zoals die recentelijk door het ministerie van VROM in het leven is geroepen, staat de gemeente Heusden er in verhouding tot andere gemeenten niet slecht voor. De Heusdense leefbaarheidsituatie wordt zelfs "positief" genoemd. De eerste uitgave van onze eigen gemeentelijke Wijkatlas geeft verder aan dat inwoners de wijk waarin ze wonen gemiddeld met het cijfer 7,3 waarderen. In paragraaf 3.2 gaan we nader in op de inhoud en de rol van deze wijkatlas ten behoeve van het kern-, wijk- en buurtgericht werken. Deze relatief goede uitkomsten nemen evenwel niet weg dat het beter kan en met het oog op de toekomst ook beter moet. In het ambitieakkoord is daartoe de eerste aanzet gegeven.

De gemeenteraad heeft in vervolg op het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning in zijn vergadering van 23 september 2008 inmiddels beleidsuitgangspunten vastgesteld voor het realiseren van woonservicezones in onze gemeente. Belangrijke uitgangspunten op dit gebied zijn onder meer differentiatie op kern- en wijkniveau op het gebied van onder meer het voorzieningenniveau, het concentreren van voorzieningen en het zorgen voor integratie van verschillende functies op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Een belangrijk aspect daarin is bijvoorbeeld dat ten behoeve van de versterking van de sociale cohesie er in elke kern (en wijk) sprake zou moeten zijn van een gelegenheid tot ontmoeting. Dit kan in de vorm van bijvoorbeeld een gemeentelijk wijk- of buurthuis, maar kan ook ingevuld worden via particulier initiatief.

² De Leefbaarometer van VROM geeft per gemeente door middel van een leefbaarheidscore periodiek inzicht in de leefbaarheidsituatie. De onderdelen Veiligheid, Sociale samenhang, Samenstelling bevolking, Niveau voorzieningen, Publieke ruimte en Woningvoorraad zijn hierbij van belang.

In de door de gemeenteraad op 16 december 2008 vastgestelde Nota Volkshuisvesting 2030 worden verder de faciliteiten geboden om met name voor belangrijke doelgroepen als starters, doorstromers en 55-plussers op de woningmarkt nadere invulling te kunnen geven aan het gewenste gevoel van een prettige woonomgeving.

Het gaat hierbij zowel om beleidsvoornemens op het gebied van de kwantitatieve als de kwalitatieve bouwopgave. De kwantitatieve opgave schetst hierin het aantal woningen dat in totaal en gemiddeld op jaarbasis gerealiseerd dient te worden.

De kwalitatieve aspecten van het woningbouwprogramma worden uitgedrukt in bandbreedtes naar gewenste woonmilieus, woningtypologie, financieringscategorieën, doelgroepen en bijzondere woonwensen.

Op concreet uitvoerend niveau vinden er verder diverse wijkgerichte activiteiten plaats die tot doel hebben een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in de betreffende wijken. Deels vinden deze wijkgerichte activiteiten plaats vanuit historisch perspectief, de rijdende trein, maar deels ook vanuit nieuwe initiatieven. Zo is onze Buitendienst bezig het wijkniveau als uitgangspunt te hanteren voor de invulling van de dagelijkse werkzaamheden. Inmiddels is de gemeentelijk "klantcoördinator wijk- en buurtgericht werken" actief bezig met een verbetering van de afstemming tussen de vragen van de inwoners en het gemeentelijk aanbod op kern-, wijk- en buurtniveau.

Niet altijd liggen abstract en concreet evenwel in elkaars verlengde. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om situaties waarbij activiteiten niet stroken met de gehanteerde beleidslijn of gestelde prioriteiten. Verder geven externe partners duidelijke signalen af die erop wijzen dat er sprake is van inconsequent gemeentelijk handelen ten aanzien van (leefbaarheids)-vraagstukken tijdens verschillende overlegsituaties. Niet alleen schaadt dit het beeld van een betrouwbare overheid bij onze externe partners en inwoners, maar het zal ook duidelijk zijn dat dergelijke situaties onze slagvaardigheid niet ten goede komt.

Veel gemeentelijke beleidsplannen zijn functioneel van opzet en over het algemeen niet gericht op bepaalde geografische gebiedsdelen zoals kernen en wijken binnen onze gemeente. De integraliteit in dergelijke beleidsplannen ontbreekt daardoor per definitie. Het streven is erop gericht om deze integraliteit in de toekomst beter gestalte te laten krijgen.

Waar het eigenlijk aan ontbreekt is een "raamwerk" dat beide uitersten, abstract en concreet, op elkaar afstemt en als toetsingskader kan fungeren voor verdere wijkgerichte acties. Naar verwachting biedt de voorliggende nota voldoende aanknopingspunten om daar concreet invulling aan te kunnen geven.

1.4 Leeswijzer

Na het schetsen van de aanleiding en de ambitie in deze inleiding, wordt in hoofdstuk 2 nader ingegaan op de begrippen kern, wijk en buurt. De noodzaak tot eenduidige begripsvorming is daarbij leidend.

In hoofdstuk 3 wordt ingezoomd op overige noodzakelijke randvoorwaarden die moeten worden ingevuld om sprake te kunnen laten zijn van de beoogde dynamische, groene en leefbare gemeente Heusden.

Hoofdstuk 4 sluit tenslotte af met de weergave van een uitvoeringstoets. Daarin is opgenomen op welke wijze we verwachten dat de voorgestelde maatregelen in deze nota bijdragen aan een verbetering van de uitvoerende activiteiten.

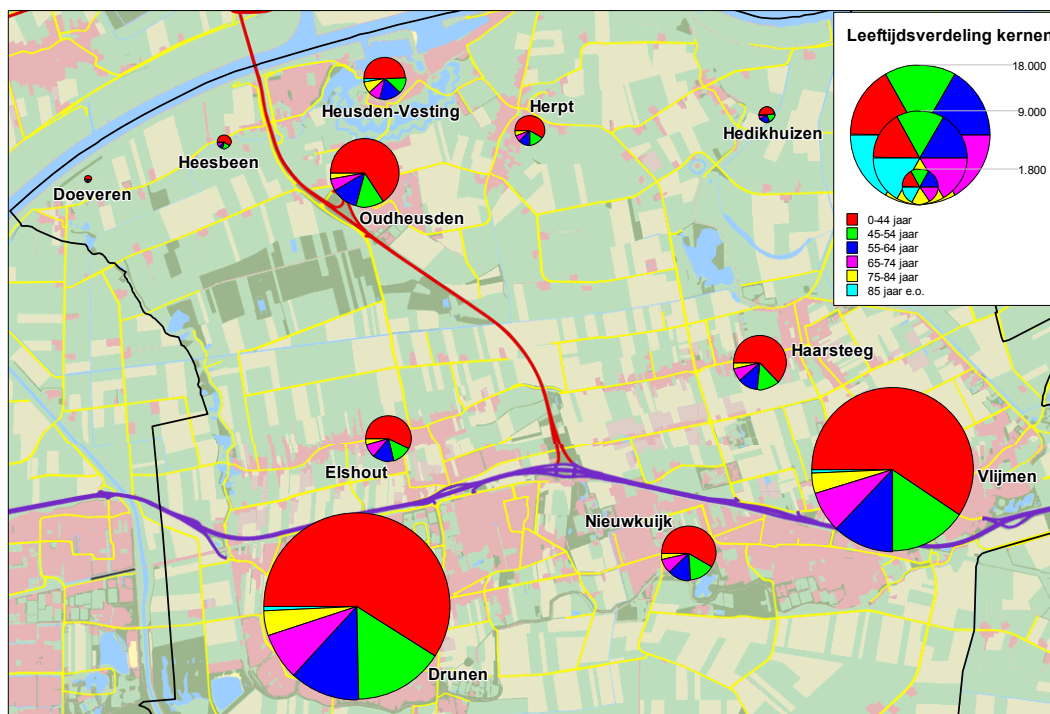
2. Kernen, wijken en buurten

Zowel in het ambitieakkoord als in deze nota zijn de begrippen kern, wijk en buurt al genoemd. Het is dus de bedoeling om de versterking van de leefbaarheid in ieder geval via deze geografische benadering te realiseren. Om deze benadering succesvol te kunnen laten zijn, is het van groot belang dat er sprake is van een eenduidige begripsbepaling op dit gebied. De betreffende begrippen worden namelijk vaak gehanteerd, maar zelden heeft iedereen daarbij hetzelfde beeld. Eenduidige begripsbepaling ten behoeve van duidelijke interne en externe communicatie is noodzakelijk. In dit hoofdstuk wordt daartoe een concreet voorstel gedaan.

2.1 Geografische verdeling

Onze gemeente staat te boek als een veelkernige gemeente. Het is dan ook niet meer dan logisch om het begrip Kern als geografisch uitgangspunt te hanteren. Voorgesteld wordt om hiervoor uit te gaan van de 11 officiële kernen³ die onze gemeente rijk is en het buurtschap Giersbergen als officieuze variant hieraan toe te voegen. De decentrale ligging van Giersbergen die vergelijkbaar is met die van de overige kleine kernen, is hiervoor de belangrijkste overweging. Gelet op het geringe aantal inwoners is de kern Giersbergen in de wijkatlas getalsmatig overigens ondergebracht in de kern Drunen (wijk Venne-Oost).

De bevolkingsomvang en de geografische spreiding van de meeste kernen binnen onze gemeente, geven wat ons betreft geen aanleiding om in beleidsmatig opzicht een meer specifiek geografisch onderscheid per kern te hanteren. Een uitzondering hierop vormen de twee grootste kernen. Drunen en Vlijmen vormen namelijk voor ruim 75% van onze inwoners de gemeentelijke thuisbasis. Drunen met 17.783 en Vlijmen met 14.034 inwoners per 1 januari 2009. Zie hiervoor onderstaand kaartje en de tabel in bijlage 1 bij deze nota.

³ Drunen, Vlijmen, Heusden-Vesting, Oudheusden, Herpt, Doeveren, Hedikhuizen, Elshout, Nieuwkuijk, Haarsteeg en Heesbeen.

Op grond van deze schaalgrootte wordt voorgesteld om binnen de beide grote kernen het begrip Wijk te hanteren. Voorgesteld wordt om voor Drunen uit te gaan van de wijken Drunen-Centrum, Braken-Oost, Braken-West, Venne-Oost/Sempke en Venne-West. In Vlijmen kunnen we de wijken Vliedberg, Vijfhoeven, Geerpark (toekomstig) en Vlijmen-Dorp onderscheiden. Het begrip Buurt kan tenslotte weer binnen de verschillende wijken aan de orde zijn en komt in die zin vaak overeen met de organisatiegraad van de verschillende buurtverenigingen. Ter voorkoming van te veel versnippering en detaillering wordt voorgesteld om aan het begrip buurt geen structurele beleidsmatige status te geven en dit begrip alleen in incidentele gevallen voor (relatief) kleine projecten te hanteren. Een vergelijkbare status kan in dit verband worden toegekend aan de verschillende bedrijventerreinen in onze gemeente. Te meer omdat aan het leefbaarheidsaspect daarvan ook al aandacht is besteed in het sociaal-economisch plan. De voorgestelde geografische gebiedsindeling is in de overzichtskaart in bijlage 2 ingetekend.

2.2 Aansluiting bestaand beleid

De voorgestelde gebiedsindeling ten behoeve van kern-, wijk- en buurtgericht werken sluit grotendeels aan bij bestaand gemeentelijk beleid. Bij de formulering van de beleidsuitgangspunten op het gebied van de woonservicezones is al uitgegaan van de voorgestelde gebiedsindeling. Verder is ook bij het uitzetten van de onlangs gehouden leefbaarheidsenquête ten behoeve van het opstellen van een gemeentelijke wijkatlas deze gebiedsindeling gehanteerd. Het genereren van relevante gegevens zal dan ook op het aangegeven gemeentelijk, kern- en wijkniveau plaatsvinden.

Belangrijke intermediairs zoals Woonveste, Politie, ISD, thuiszorgorganisaties, Sphinx, etc. hanteren ieder vanuit hun perspectief uiteraard ook een bepaalde gebiedsindeling binnen onze gemeente. Een korte inventarisatie op dit gebied leert dat de door ons voorgestelde gebiedsindeling hier zo goed als naadloos mee overeen komt.

De bedoeling is in ieder geval om gemeentebreed overeenstemming te bereiken omtrent de te hanteren geografische indeling. Eenduidigheid in de begripsomschrijving en de bedoeling om zowel in de interne als de externe contacten hiervan uit te blijven gaan, moeten een bijdrage gaan leveren aan heldere communicatie op dit gebied en een minimalisering van spraakverwarringen.

3. De randvoorwaarden

Zoals in de inleiding van deze nota al is aangegeven, is het scheppen van de benodigde randvoorwaarden de belangrijkste gemeentelijke taak in het streven naar een zo optimaal mogelijke voedingsbodem voor een leefbare gemeente.

Uitgangspunt hierbij is integraliteit en participatie. Integraliteit als het gaat om de samenwerking binnen en buiten het gemeentehuis en participatie als het gaat om de betrokkenheid van inwoners en intermediairs bij zowel beleidsontwikkeling als beleidsvoering.

De invulling van de gemeentelijke rol rust hierbij op de navolgende vier pijlers.

- Faciliteren.
Initiatieven vanuit “het veld” moeten zo veel mogelijk worden ondersteund. Vermindering van regeldruk en de beschikbaarheid van relevante accommodaties zijn concrete voorbeelden waar de afgelopen jaren al invulling aan is gegeven.
- Stimuleren.
Maatschappelijk gewenste ontwikkelingen kunnen via gemeente en/of intermediairs worden gestimuleerd. De herinvoering in de loop van 2008 van de mogelijkheid van projectsubsidies is in dit verband een sprekend voorbeeld.
- Coördineren.
Daar waar nodig of gewenst, kan de gemeentelijke rol van coördinerende aard zijn. Het gaat hierbij veelal om ontwikkelingen van meer complexe aard waarbij veel partijen en belangen een rol spelen. Een concreet voorbeeld in dit verband is de revitalisering van de kern Oudheusden op basis van de nota Hart voor Oudheusden.
- Initiëren.
Daar waar vanuit inwoners en/of intermediairs geen initiatieven kunnen worden ontplooid die voor een bevordering van de leefbaarheid in onze gemeente wel gewenst zijn, kan van de zijde van de gemeente uiteraard ook zelf het initiatief worden genomen. Gelet op de eerder uitgesproken eigen verantwoordelijkheid van inwoners en intermediairs zal hier logischerwijs terughoudend mee moeten worden omgegaan.

3.1 Kernen, wijken en buurten

Een belangrijke randvoorwaarde om kern-, wijk- en buurtgericht werken centraal te kunnen stellen in het streven naar optimalisering van de leefbaarheid, is eenduidigheid in de begripsbepaling en daarmee samenhangende geografische verdeling van onze gemeente. Naar verwachting is hierover via het voorgaande hoofdstuk voldoende duidelijkheid geschapen. Duidelijkheid die zowel binnen de gemeentelijke organisatie als ten aanzien van intermediairs en inwoners de integraliteit in de samenwerking bevordert.

3.2 Wijkatlas voor een meetbare leefbaarheid

In paragraaf 1.1. van deze nota is het begrip leefbaarheid geïntroduceerd als een multidimensioneel en subjectief begrip. Om uitspraken te kunnen doen omtrent de stand van zaken, doelstellingen en prioriteiten op het gebied van de leefbaarheid van onze gemeente en de daarbinnen te onderscheiden kernen en wijken, is het evenwel noodzakelijk om leefbaarheid meetbaar te maken.

Eerder in deze nota is al aangegeven dat we zijn gestart met het houden van een leefbaarheidsenquête onder een representatief aantal van onze inwoners. De bedoeling daarvan is uiteraard om zowel gemeentelijk als op kern- en wijkniveau inzicht te krijgen en te houden in de beleving van onze inwoners op leefbaarheidgebied.

Op basis van de informatie uit deze periodiek te houden leefbaarheidsenquête en overige relevante gegevens die zowel binnen als buiten onze gemeentelijke organisatie beschikbaar zijn (woningmarktmonitor, leefbaarometer, veiligheidsmonitor, etc), is inmiddels een eerste gemeentelijke wijkatlas opgesteld.

Gelijktijdig met het aanbieden van deze nota wordt deze eerste gemeentelijke wijkatlas aan de gemeenteraad ter informatie aangeboden.

De wijkatlas geeft per kern of wijk, conform de geografische verdeling uit paragraaf 2.1, inzicht in statistisch cijfermateriaal dat betrekking heeft op onderwerpen als de bevolkingssamenstelling, wonen, werk en inkomen, vrijetijdsbesteding, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen.

Deze wijkatlas vormt daardoor een belangrijk, dynamisch referentiekader op basis waarvan de ontwikkeling per kern/wijk geobjectiveerd wordt weergegeven. Daarmee is de wijkatlas niet alleen voor het beleidsveld leefbaarheid, maar ook voor overige relevante beleidsterreinen een belangrijke bron van beleidsinformatie. Voor nieuw beleid geeft de wijkatlas de benodigde input en voor bestaand beleid vormt e.e.a. een relevant toetsingskader. Zo is voor het opstellen van de nota Integraal Veiligheidsbeleid al veelvuldig gebruik gemaakt van het cijfermateriaal uit de wijkatlas. De betreffende nota wordt tegelijkertijd met deze kadernota ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

3.3 Woonservicezones

Het (door)ontwikkelen van de in paragraaf 1.3 genoemde woonservicezones in het verlengde van de door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten op dit gebied en ten aanzien van gemeentelijke eigendommen in zijn algemeenheid, geeft naar verwachting een sterke impuls aan het behoud en de verbetering van de leefbaarheid in onze gemeente. Door voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg binnen het bereik van onze inwoners te houden of op afroep beschikbaar te stellen, worden inwoners in staat gesteld om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen in de vertrouwde leefomgeving.

3.4 Woningbouwprogramma

Het nu en in de toekomst zorg dragen voor voldoende passende en geschikte woningen voor verschillende doelgroepen is eveneens een belangrijke voorwaarde die bijdraagt aan het behoud en de verbetering van de leefbaarheid in onze gemeente.

Op basis van de in paragraaf 1.3 genoemde Nota Volkshuisvesting 2030 wordt de komende jaren invulling gegeven aan een gemeentelijk woningbouwprogramma dat zo optimaal mogelijk is afgestemd op de vraag van met name onze inwoners naar gewenste woonruimte.

In de woningmarkt gaat het namelijk meer en meer om de juiste woning op de juiste plaats en op het juiste moment. Het gaat hierbij om een integrale zorg voor de kwaliteit van wonen, werken en welzijn in onze gemeente. Als Heusden streven we er dan ook naar om een gemeente te zijn waar de bewoners naar tevredenheid wonen en niet noodgedwongen naar elders hoeven te verhuizen.

3.5 Kennisdeling

Kennisdeling en het daartoe ontsluiten van relevante informatie is een belangrijke basis om integraal te kunnen werken. Op dit moment beschikken we als gemeentelijke organisatie weliswaar over veel data, maar kunnen we dat nog niet altijd in hapklare informatiebrokken vertalen en voor iedereen toegankelijk maken. Langs een aantal wegen wordt er inmiddels aan gewerkt om deze optimalisering van de kennisdeling tot stand te brengen.

3.5.1 Wijkatlas

Zowel door ons als gemeente als door relevante externe partners kunnen de gegevens uit de wijkatlas worden benut om de leefbaarheid binnen onze gemeente te optimaliseren. Zoals aangegeven zal de eerste wijkatlas tegelijkertijd met deze kadernota aan de gemeenteraad worden aangeboden. Het is vervolgens de bedoeling om de wijkatlas jaarlijks te actualiseren.

3.5.2 Registratie vastgoed

Vastgoed zoals wijk- en buurtcentra vervult over het algemeen een belangrijke functie ten behoeve van het behoud van de leefbaarheid in kernen, wijken en buurten.

Ten aanzien van het eerdergenoemde beleid rondom woonservicezones is bijvoorbeeld al aangegeven dat binnen elke kern of wijk minimaal sprake zou moeten zijn van een gelegenheid tot ontmoeting. Vaak gaat het hier om een gemeentelijk wijk- of buurtcentrum, maar het kan hierbij ook gaan om particulier bezit met een vergelijkbare functie.

In eerste instantie met de bedoeling om meer en beter zicht te krijgen op aard en functie van gemeentelijk vastgoed, wordt inmiddels gewerkt aan een grondige registratie daarvan.

In de toekomst zullen ook niet-gemeentelijke eigendommen met een maatschappelijke functie richting kern, wijk of buurt hierdoor beter en voor iedereen zichtbaar moeten worden. In de eerste wijkatlas is per kern of wijk een voorzieningenkaart opgenomen die inzicht geeft in aard en locatie van de belangrijkste voorzieningen in een kern of wijk. In de toekomst kan dit overzicht desgewenst verder worden aangevuld.

3.6 Relatiebeheer

Een goed functionerend relatiebeheer tussen de gemeente en relevante intermediairs danwel inwoners, is van groot belang om de integraliteit in de samenwerking te optimaliseren. Het betreft hier dan zowel de binnengemeentelijke samenwerking als de samenwerking met externen.

Uitgangspunt in dit verband is dat de vraag en niet de vrager zelf binnen onze gemeentelijke organisatie op transport wordt gezet. Daaruit vloeit vervolgens een zo spoedig en adequaat mogelijk antwoord of reactie voort. Een antwoord of reactie dat de vrager bovendien zo min mogelijk moeite heeft gekost.

Mede gelet op de keuze voor een kern- en wijkgerichte aanpak wordt voor wat betreft de verdere invulling van dit relatiebeheer uitgegaan van een onderscheid in geografische en functionele participatie. Binnen de functionele participatie kan verder nog het overleg met individuele intermediairs en het overleg met netwerken of platforms bestaande uit meerdere intermediairs worden onderscheiden.

Een inventarisatie van aard en aantal participatievormen en de vorm van gemeentelijke betrokkenheid is in de maak. Deze zal worden betrokken bij de definitieve besluitvorming door ons college omtrent het al dan niet continueren van onze deelname aan en eventuele ondersteuning van dergelijke samenwerkingsverbanden.

De uitgangspunten die hiervoor de basis moeten vormen, komen hieronder nader aan de orde.

3.6.1 Geografische participatie

Inwoners verenigen zich veelal op kern-, wijk- of buurtniveau met het primaire doel de onderlinge band (sociale cohesie) binnen het betreffende gebiedsdeel te versterken. In het voorkomende geval treedt men als bewonersvereniging of –comité tevens op als belangenbehartiger voor het betreffende gebiedsdeel. Denk hierbij met name aan de verschillende buurtverenigingen die onze gemeente rijk is of het Comité Vesting Heusden. Deze vorm van participatie door inwoners en/of intermediairs rangschikken we onder de noemer geografische participatie. Het betreffende gebied staat centraal in de belangenbehartiging. Zowel vanuit het oogpunt van sociale cohesie als vanuit het belang van het bestaan van een centraal aanspreekpunt, zijn wij als gemeente bereid deze vormen van participatie te ondersteunen. De door de gemeenteraad op 11 november 2008 vastgestelde Kadernota Subsidiebeleid biedt daartoe voldoende mogelijkheden.

Het is weliswaar van belang om de georganiseerde belangenbehartigers op dit gebied in beeld te hebben, maar het is wat ons betreft niet noodzakelijk om hiermee structurele overlegsituaties aan te gaan of als gemeente het initiatief tot oprichting te nemen.

In geval van gemeentelijke activiteiten die betrekking hebben op de betreffende kern, wijk of buurt, is het natuurlijk van belang om een als zodanig bekend staande belangenbehartiger hierbij te betrekken. Is er geen sprake van georganiseerde belangenbehartiging dan worden kern-, wijk- en/of buurtbewoners uiteraard in zijn algemeenheid betrokken bij voorgenomen gemeentelijke activiteiten.

3.6.2 Functionele participatie, individueel

Intermediairs waarmee in het voorkomende geval rekening moet worden gehouden, zijn over het algemeen professionele of vrijwilligersorganisaties die zich voor een bepaald doel of voor een bepaalde doelgroep inzetten.

Denk hierbij aan de Stg. Woonveste als het bijvoorbeeld gaat om huurdersbelangen of de Stg. Modus als het gaat om de belangen van de mantelzorgers in onze gemeente.

Deze vorm van participatie noemen we functionele participatie. Een en ander beperkt zich over het algemeen namelijk niet tot een bepaalde kern, wijk of buurt en heeft betrekking op de hele gemeente voor een bepaalde functie of doelgroep.

Daar waar sprake is van gemeentelijke contacten met afzonderlijke intermediairs van enige importantie zoals hiervoor genoemd, moet sprake zijn van eenduidig relatiebeheer. Eén daartoe aangewezen gemeentelijke functionaris onderhoudt (deels) en coördineert (alle) de contacten met de betreffende organisatie. Op deze wijze wordt de mogelijkheid tot interne en externe afstemming en dus integraliteit zo veel mogelijk gewaarborgd.

3.6.3 Functionele participatie: netwerken, platforms en adviesraden

In de loop van de tijd heeft deze vorm van functionele participatie een hoge vlucht genomen. Er is nogal eens sprake van structurele overlegsituaties in de vorm van netwerken, platforms of adviesraden waarbij meerdere organisaties en/of belangen een rol spelen. In een aantal gevallen participeren ook wij als gemeente in dergelijke samenwerkingsverbanden. De meest in het oog springende voorbeelden op dit gebied zijn de Kernnetwerken jeugdhulpverlening, het Platform wonen, welzijn en zorg en het Platform Recreatie en Toerisme.

De bases waarop deze samenwerkingsverbanden zijn gestoeld, zijn nogal verschillend van aard. Soms is er sprake van een formele basis en ligt er bijvoorbeeld een convenant of overeenkomst aan ten grondslag. Soms is er ook sprake van een heel informele basis en liggen taken en functies eigenlijk niet vast.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat we positief staan ten opzichte van samenwerkingsverbanden tussen verschillende intermediairs die ten opzichte van elkaar veelal een complementaire rol vervullen.

Daar waar sprake is van een uitvoerende rol van een dergelijk samenwerkingsverband in de vorm van bijvoorbeeld een casusoverleg, hebben wij als gemeente veelal het initiatief genomen en zorgen we ook voor facilitering in de vorm van bijvoorbeeld subsidiegelden. Gemeentelijke deelname aan het samenwerkingsverband in het kader van de eigen uitvoerende rol is in dat opzicht ook logisch. Een goed voorbeeld in dit opzicht zijn de Kernnetwerken jeugdhulpverlening. Naast een duidelijke uitvoerende rol heeft een dergelijk overleg bovendien een signaalfunctie op basis waarvan voortdurend sprake kan zijn van bijstelling van gemeentelijk beleid op het betreffende gebied.

Daar waar sprake is van meer beleidsmatige ambities van samenwerkingsverbanden, lijkt enige gemeentelijke terughoudendheid ten aanzien van facilitering e.d. op zijn plaats. Er moet namelijk voor worden gewaakt dat de besluitvormende bevoegdheden van de gemeentelijke bestuursorganen onbedoeld buiten de deur worden geplaatst. Dergelijke overlegstructuren opereren namelijk per definitie op een functionele basis. Eén of meerdere facetten staan centraal, maar er is en kan ook geen sprake zijn van een volledige integrale benadering. Dit is voorbehouden aan gemeenteraad, college en burgemeester.

De betreffende organen moeten “in alle vrijheid” in staat worden gesteld om met inachtneming van relevante belangenafweging besluiten te nemen.

Vanuit deze optiek is voor relevante samenwerkingsverbanden een klankbordfunctie weggelegd ten aanzien van de invloed op gemeentelijk beleid. De door het bestuur te maken belangenafweging wordt hiermee gevoed. Alleen op onderdelen en/of in geval van een wettelijke verplichting kan sprake zijn van een adviesfunctie voor dergelijke overlegvormen.

3.7 Actief op zoek

De hoofdlijnen waarop aan de voeding van de gemeentelijke belangenafweging door de verschillende intermediairs gestalte kan worden gegeven, is in de vorige paragraaf beschreven. Ter verkrijging van een zo volledig mogelijk beeld zijn wij als gemeente uiteraard met name geïnteresseerd in de mening van de individuele inwoner als het gaat om zijn of haar oordeel over de leefbaarheid van de kern, wijk of buurt waarin men woont.

In het ambitieakkoord is door de huidige coalitie al vastgelegd dat men hier actief naar op zoek gaat. De eerdergenoemde periodiek (tweejaarlijks) te houden leefbaarheidsenquête die mede ten grondslag ligt aan de gemeentelijke wijkatlas is in dit verband inmiddels genoemd.

3.7.1 Wijkbezoek

Verder is in het ambitieakkoord uitgesproken dat wijkbezoeken door het college een belangrijk middel moeten vormen om voeling te blijven houden met datgene dat onder wijkbewoners leeft. Gedurende deze collegeperiode heeft inmiddels een aantal wijkbezoeken plaatsgevonden. De ervaring leert dat een en ander zeer wordt gewaardeerd door inwoners en ook veel zinvolle input oplevert. Tevens is evenwel duidelijk geworden dat een meer planmatige opzet voor de toekomst noodzakelijk is om te voorkomen dat we het slachtoffer worden van ons eigen succes. Daarnaast willen we het initiatief voor de wijkbezoeken meer bij de wijkbewoners zelf gaan leggen. Dat initiatief kan uitgaan van actieve buurtverenigingen of andersoortige vrijwilligersorganisaties maar bijvoorbeeld ook van groepen die in het kader van Ouderenproof actief geweest zijn. Dergelijke initiatieven zouden uiteindelijk ook kunnen uitmonden in een Integraal Dorps- of Wijkontwikkelingsplan, waarvoor de Provincie subsidiegelden beschikbaar heeft. De wijkatlas geeft een betrouwbaar beeld van de huidige stand van zaken in de verschillende kernen en wijken en vormt daarmee een goed vertrekpunt.

Uitgangspunten hiervoor zijn wat ons betreft in ieder geval:

- Wijkatlas als basis.

De gegevens uit de wijkatlas vormen per kern of wijk een profiel. Deze staan in de wijkatlas zelf maar zullen ook via de gemeentelijke informatiepagina onder de aandacht van de inwoners gebracht worden. Daarnaast zullen aansluitend in de wijken informatie-avonden georganiseerd worden waarin deze gegevens (zowel objectieve als subjectieve) gepresenteerd worden. Mensen krijgen de kans om hierop te reageren, of men zich er wel of niet in herkent, maar ze worden ook uitgedaagd om met ideeën en plannen te komen voor verbetering.

- Beloning inwonersinitiatief

Vanuit het oogpunt van participatie en de overdracht van verantwoordelijkheden op wijkniveau, zijn wij voorstander van het belonen van initiatieven van inwoners die bijdragen aan een verbetering van de leefbaarheid in kernen, wijken en buurten.

Over de wijze waarop hier nadere invulling aan wordt gegeven, zal aandacht worden besteed in de door het college vast te stellen uitwerkingsnota zoals die in de inleiding van deze nota is genoemd. Een en ander zal namelijk ook consequenties kunnen hebben voor de wijze waarop het wijkgericht werken binnen de verschillende gemeentelijke teams gestalte moet gaan krijgen.

Verder is het de bedoeling om ook in budgettaire opzicht tot een op de verschillende kernen en wijken gerichte herschikking van middelen te komen. In paragraaf 3.9 wordt hier nader op ingegaan.

- Betrokkenheid intermediairs.

De ervaring leert dat veel vragen en opmerkingen tijdens wijkbezoeken betrekking hebben op de beleidsdomeinen van Politie en Woonveste. Woonveste houdt met enige regelmaat dan ook zogenaamde wijkpanels.

Vanuit het streven naar integraliteit in de samenwerking zal in overleg met beide intermediairs dan ook worden bezien of bundeling en integratie van de wijkgerichte acties tot de mogelijkheden behoort.

Op deze wijze wordt voor de inwoners een eenduidig forum gerealiseerd dat naar verwachting direct op het grootste deel van de vragen en opmerkingen in kan gaan. Eventuele vervolgacties kunnen vervolgens ook direct op elkaar worden afgestemd.

- Betrokkenheid gemeenteraad.

Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 1 november 2007 is door de gemeenteraad een motie aangenomen die voorziet in een participatie van gemeenteraadsleden in de wijkbezoeken door het college.

Met inachtneming van de in deze kadernota geformuleerde uitgangspunten, stellen wij de belangstellende gemeenteraadsleden graag in de gelegenheid om te participeren in de door ons college te organiseren wijkbezoeken.

De rol van de gemeenteraadsleden ligt daarbij in het verlengde van hun wettelijke rol in het kader van de Gemeentewet. Ten behoeve van de invulling van hun controlerende rol kunnen zij het college op de voet volgen in de uitvoering op wijkniveau van diverse leefbaarheidsaspecten. Ten behoeve van de invulling van hun kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol kunnen zij hun oor bij de bron te luister leggen en daar in een later stadium hun besluitvormende voordeel mee doen.

De door de gemeenteraadsleden in te vullen rol zal wat ons betreft van politiek neutrale aard moeten zijn. Eventuele politieke discussie ten behoeve van gewenste besluitvorming moet plaatsvinden op het daarvoor bestemde podium: de gemeenteraadsvergadering.

Een alternatieve participatie van de raadsleden in de wijkbezoeken kan van volgtijdelijke aard zijn. Binnen een bepaald tijdsbestek na het wijkbezoek door het college kan een eigen bezoek door de raad plaatsvinden met de bedoeling om met name invulling te kunnen geven aan de controlerende rol van de gemeenteraad.

Een derde variant betreft het dualisme in optima forma. De gemeenteraad legt volledig zelfstandig een of meerdere wijkbezoeken af en geeft daarmee invulling aan de door de raad zelf gewenste volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol.

Op grond van de hiervoor genoemde motie is door de gemeenteraad een werkgroep "wijkbezoek" in het leven geroepen. Een meer concrete invulling van de rol van de gemeenteraad zal plaatsvinden in overleg met de door de gemeenteraad in het leven geroepen werkgroep.

3.7.2 Digitaal inwonerspanel

Naast de leefbaarheidsenquête en de wijkbezoeken bestaat daarnaast in sommige gevallen de behoefte aan een snelle peiling van de mening van onze inwoners. De digitale snelweg is hiervoor bij uitstek geschikt. Het ligt dan ook in de bedoeling om een digitaal inwonerspanel in het leven te roepen en dit panel in te schakelen voor snelle feedback over onderwerpen die zich daarvoor lenen en dus minder goed via de beide hiervoor geschetste communicatiekanalen aan de orde kunnen komen. Ten behoeve van een juiste positionering van dit communicatiemiddel ten opzichte van bijvoorbeeld de wijkatlas, stellen wij nadrukkelijk dat een digitaal inwonerspanel aanvullend van aard is.

3.8 Geerpark en Oudheusden als pilot

Zowel de bestaande kern Oudheusden als de nieuwe wijk Geerpark kunnen ieder op hun eigen wijze een pilotfunctie vervullen op het gebied van wijk- en buurtgericht werken in specifieke situaties.

In het geval van Oudheusden is sprake van de revitalisering van een al wat oudere wijk, waarbij objectieve (statisch cijfermateriaal) en subjectieve (beleving bewoners) gegevensverzameling vooraf de basis hebben gevormd voor het voorliggende plan van aanpak in de vorm van de door het college vastgestelde nota "Hart voor Oudheusden".

Van belang is nu dat dit plan van aanpak in een juiste chronologische volgorde van hapklare brokken wordt opgediend. Aan dit programma van eisen wordt inmiddels hard gewerkt.

De nieuwe wijk Geerpark kenmerkt zich door een zorgvuldige en integrale visievorming vooraf waarbij alle relevante partijen in een vroegtijdig stadium betrokken zijn. Duurzaamheid en leefbaarheid zijn hierbij centrale begrippen. De wijk en de daarvoor benodigde voorzieningen voor de toekomstige bewoners staan daarbij centraal, maar de bovenwijkse relatie met de aangrenzende wijken uit de kern Vlijmen wordt daarbij niet uit het oog verloren. Het pand Mommersteeg gaat hierbij als centrale, fysieke uitvalsbasis dienen door middel waarvan de sociale cohesie zowel binnen als buiten de wijk beter gestalte kan krijgen.

Zowel de succesfactoren als de leermomenten van beide pilots moeten een voorbeeldfunctie vervullen voor toekomstige nieuwbouw- of renovatiewijken binnen onze gemeente.

3.9 Ondersteuning initiatieven

Het faciliteren van initiatieven van inwoners en/of intermediairs is in het begin van dit hoofdstuk en in paragraaf 3.7.1 genoemd als een belangrijke pijler waarop de verbetering van de leefbaarheid in onze gemeente is gestoeld. De wettelijke basis hiervoor is inmiddels aanwezig via het in het leven roepen van de verordeningen Jongereninitiatief en Burgerinitiatief in de raadsvergaderingen van respectievelijk 20 december 2005 en 27 maart 2007.

Een belangrijk uitgangspunt in dit verband is de gezamenlijke aanpak van inwoners en intermediairs op dit gebied. Een goed voorbeeld in dit verband is het opzetten van Buurt Informatie Netwerken (BIN) die door de Politie in samenwerking met wijkbewoners worden opgezet ten behoeve van de uitwisseling van informatie over bijvoorbeeld strafbare feiten. In de kern Oudheusden is inmiddels een BIN in voorbereiding.

De beschikbaarheid van voldoende financiële middelen om adequaat in te kunnen spelen op dergelijke initiatieven is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Daartoe zal de gemeentebegroting minder functioneel en meer kern- en wijkgericht worden ingericht. De zeggenschap en verantwoordelijkheid voor dergelijke budgetten kan daarmee ook op een lager verantwoordelijkheidsniveau worden gebracht. Het betreft hier dan zowel mandatering binnen de gemeentelijke organisatie als het vergroten van de zeggenschap van kern- en wijkbewoners over de inzet van beschikbare budgetten.

Vooruitlopend op deze meer fundamentele herschikking wordt voorgesteld een budget van € 50.000 in de gemeentebegroting op te nemen en dit via de gemeentelijke voorjaarsnota aan de orde te stellen. De verwachting is dat hiermee sneller dan voorheen "quick wins" kunnen worden gerealiseerd die een katalyserende werking hebben op het grotere geheel van wijk- en buurtgericht werken

4. Jaarprogramma wijk- en buurtgericht werken

Binnen de in deze nota geformuleerde beleidsuitgangspunten moet het gemeentelijk beleid op het gebied van kern-, wijk- en buurtgericht nader worden ingevuld. De concretisering ten aanzien van de wijze waarop dat verder gestalte gaat krijgen binnen onze gemeentelijke organisatie en in samenwerking met intermediairs en inwoners, vindt plaats binnen de al eerder genoemde nota voor het college. Besluitvorming door ons college op dit gebied is voorzien voor oktober of november van dit jaar.

Om goed zicht te kunnen houden op de overeen te komen activiteiten en de vorderingen die op dat gebied worden gemaakt, is het van belang jaarlijks een programma kern-, wijk- en buurtgericht werken op te stellen. Een en ander vormt dan een belangrijk ijkpunt dat jaarlijks geactualiseerd moet worden en op basis waarvan met name de gemeenteraad zicht houdt op de vorderingen op dit gebied.

Mede op basis van de uitkomsten van de wijkatlas willen wij dit programma graag in overleg met de gemeenteraad opstellen. Het leggen van accenten op thema's zoals veiligheid, werk en inkomen, vrijetijdsbesteding etc. en/of het leggen van accenten op bepaalde kernen of wijken speelt daarbij een belangrijke rol. Onderwerpen die wat ons betreft in ieder geval in dit programma moeten worden opgenomen, luiden als volgt.

- De informatie uit de wijkatlas zo breed mogelijk bekend maken (ambtenaren, raadsleden, intermediairs, inwoners) zodat iedereen er zijn of haar voordeel mee kan doen. In eerste instantie via een publieksbijeenkomst op 3 juni 2009 en publicaties in de lokale media. Vanaf oktober kan dit naar verwachting via wijkbezoeken plaatsvinden.
- De nadere uitwerking van de nota integraal veiligheidsbeleid. Deze vindt vanaf 2010 plaats via een afzonderlijk uitvoeringsprogramma.
- de herinrichting van de wijkbezoeken (samen met de raad, georganiseerd vanuit de wijk zelf). De bedoeling is om e.e.a. in de loop van de maand september 2009 af te stemmen met de werkgroep wijkbezoeken van de gemeenteraad.
- Het onderzoeken van subsidiemogelijkheden in het kader van integrale dorps- en wijkontwikkelingsplannen. Dit vindt doorlopend plaats, maar kan in vervolg op de wijkbezoeken nader worden geconcretiseerd.
- De revitalisering van Oudheusden.

Het opstellen van het eerste jaarprogramma kern-, wijk- en buurtgericht werken vindt plaats in het verlengde van de door ons college vast te stellen uitvoeringsnota. Het eerste exemplaar van het jaarprogramma kan naar verwachting gelijktijdig met deze uitvoeringsnota worden vastgesteld.

5. Uitvoeringstoets

Het afsluitende hoofdstuk van deze nota wordt gevormd door een uitvoeringstoets. Vanuit de optiek “beleid helpt uitvoering” dient hierin duidelijk te worden welke concrete handvatten de geformuleerde beleidsvoornemens in de praktijk opleveren. De uitvoeringservaringen dragen vervolgens weer bij aan de bijstelling van het beleid, zodat er sprake is van een voortdurende kwaliteitsverbetering via de PDCA-cyclus.⁴

Ten aanzien van de voorliggende nota bestaat in dit opzicht de verwachting dat de meerwaarde met name wordt geboekt ten aanzien van duidelijkheid omtrent de navolgende randvoorwaarden.

- Er is sprake van een duidelijke geografische gebiedsindeling van de gemeente Heusden ten aanzien van het kern-, wijk- en buurtgericht werken.
- De interne kennisdeling en externe informatieverschaffing aan inwoners en intermediairs wordt geoptimaliseerd door het in het leven roepen van een wijkatlas. Het is de bedoeling om een en ander in de toekomst ook digitaal ontsluitbaar te maken.
- Zowel voor de uitvoerende (beleids)teams als voor de betrokken inwoners en intermediairs bestaat duidelijkheid op het gebied van het relatiebeheer en de daarmee verband houdende verantwoordelijkheden. In de uitwerkingsnota voor het college wordt hieraan zowel voor het functioneel als het geografisch relatiebeheer concreet invulling gegeven.
- Leefbaarheid als subjectief begrip wordt geobjectiveerd door actief informatie te vergaren op basis van:
 - periodieke leefbaarheidsenquêtes;
 - wijkbezoeken;
 - een digitaal inwonerspanel.
- De Buitendienst en de klantcoördinator(en) wijk- en buurtgericht werken worden beter toegerust op hun taken in de vorm van daarvoor benodigde capaciteit en uitvoeringsbudget.

⁴ Plan-Do-Check-Act cyclus. Cirkel van Deming, vierstappenplan om tot kwaliteitsverbetering te komen.

Bijlagen

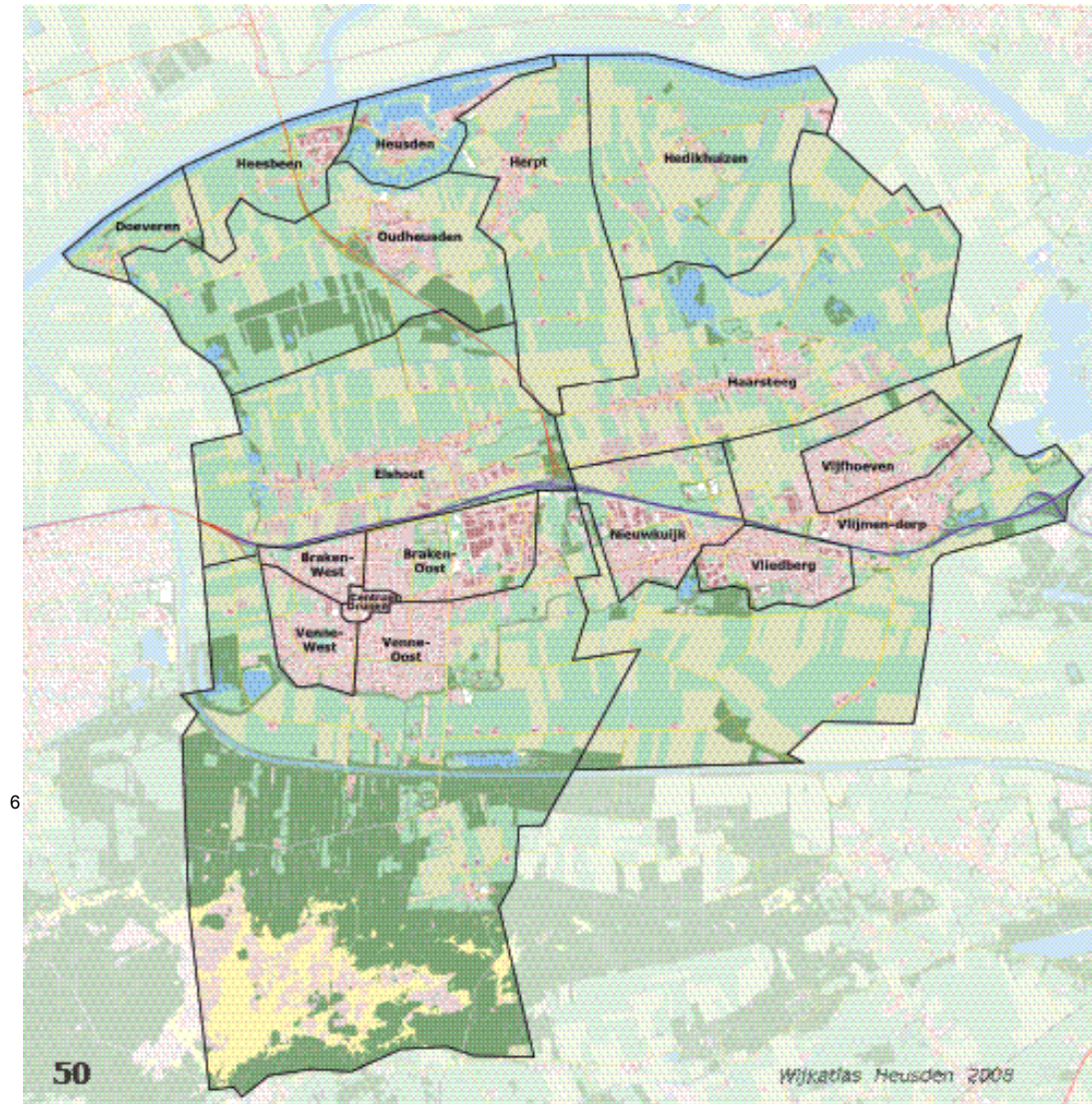
1. Tabel overzicht inwoners per kern.
2. Overzichtskaart geografische gebiedsindeling.

Bijlage 1 Inwoners per kern per 1 januari 2009

Aantal inwoners per kern	1 januari 2009
Drunen ⁵	17.952
Elshout	1.548
Vlijmen	13.978
Nieuwkuijk	2.067
Haarsteeg	2.023
Heusden-Vesting	1.466
Oudheusden	2.866
Heesbeen	163
Herpt	711
Hedikhuizen	234
Doeveren	74
Totaal	43.082

⁵ Inclusief Giersbergen

Bijlage 2 Overzichtskaart geografische gebiedsindeling

⁶ Toekomstige wijk Geerpark en huidige kern Giersbergen ontbreken in dit overzicht.
Kadernota kern-, wijk- en buurtgericht werken voor een leefbaar Heusden